

Fjernkøling – hvad siger lovgivningen?

Der er ikke i lovgivningen eller trykt praksis taget stilling til, om fjernkøling kan anses for omfattet af varmforsyningsloven. Så hvad siger reglerne egentlig om fjernkøling?

FJERNKØLING

Af partner Per Hemmer og advokatfuldmægtig Rania Kassis, Bech-Bruun Advokatfirma.

Varmerørerne er blevet opmærksomme på muligheden for at udvide deres forretningsområde med et nyt koncept i form af fjernkøling. Inden varmerørerne kan tilbyde deres kunder fjernkøling, må forholdet til lovgivningen afklares.

Ved fjernkøling forstås anlæg til levering af koldt vand til køleforbrugere via et distributionsnet. Det kolde vand produceres på et centralt køleanlæg, der er baseret på varme. Dermed kan varmerørerne anvende deres overskudsvarme eller overskydende produktionskapacitet om sommeren til produktion af fjernkøling, hvor kølebehovet er størst, og varmeaftaget er lavest.

Fjernkøling er allerede udbredt i vores nabolande bl.a. i Tyskland, Sverige og Finland, og fjernkøling anses i EU-lovgivningen som en art forsyningsvirksomhed på lige fod med el- og varmforsyning.

Der er ikke i dansk lovgivning eller trykt praksis taget stilling til lovligheden af et varmerørs fjernkølingsaktiviteter. Der vil dog i den kommende tid være større fokus herpå, idet den nuværende energipolitik sætter energibesparelser i højsædet.

Varmforsyningsloven

Varmforsyningsloven indeholder ikke bestemmelser, der regulerer varmerørers adgang til at varetage andre aktiviteter end varmforsyning.

Det tidligere Gas- og Varmeprisudvalg har imidlertid truffet afgørelse om, at det ikke er i strid med varmforsyningsloven, hvis varmerør under visse betingelser varetager sideordnede aktiviteter.

På den baggrund må det antages, at varmerør kan udøve andre aktiviteter end varmforsyning, hvis aktiviteten enten har en naturlig tilknytning til varmforsyningen eller giver mulighed for at udnytte en særlig ekspertise i varmforsyningen.

Fjernkøling falder naturligt inden for disse betingelser, idet fjernkøling produceres med varme og er en ledningsbundet forsyning med koldt vand i stedet for varmt vand.

Der stilles endvidere en række økonomiske betingelser, fordi aktiviteten ikke må belaste varmforsyningen økonomisk. De økonomiske forhold vedrørende aktiviteten skal være gennemskuelige, og der må ikke ske en regnskabsmæssig sammenblanding mellem fjernkølingsaktiviteterne og varmforsyningen. Resultater fjernkølingsaktiviteterne i et tab, kan dette derfor ikke indregnes i varmerørernes. Omvendt kan indtægterne ved fjernkøling holdes uden for varmerørernes regnskabet.

Der er ikke krav om selskabsmæssig adskillelse af den sideordnede aktivitet fra varmforsyningen, medmindre der er tale om et varmerør, hvor fremføringsanlægget er udskilt i et selvstændigt selskab efter varmforsyningslovens § 23g. Prisfastsættelsen på fjernkøling er

ikke omfattet af prisbestemmelserne i varmforsyningsloven. Dette indebærer, at de privatejede varmerør kan tilbyde fjernkøling på markedsvilkår. De kommunale varmerørs prisfastsættelse afhænger derimod af det juridiske grundlag for fjernkølingsaktiviteterne.

Fjernkøling og kommunerne

Udover at opfylde betingelserne for sideordnet virksomhed efter varmforsyningsloven, skal de kommunale varmerør have et juridisk grundlag enten i lovgivningen eller i kommunalfuldmagtsreglerne.

Det er særligt kommunalfuldmagtens regler om forsyningsvirksomhed og overskudskapacitet, der kan danne grundlaget for fjernkølingsaktiviteterne.

Kommunal forsyningsvirksomhed kan omfatte forsyning med el, gas, vand og varme og er karakteriseret ved produktion fra et centralt anlæg, hvorefter produktet aftages af kunderne gennem ledninger til den enkelte ejendom. Prisfastsættelsen ved forsyningsvirksomhed skal ske efter hvile-i-sig-selv-princippet.

Det er bl.a. den teknologiske udvikling, der bestemmer, hvad der skal anses for forsyningsvirksomhed, og fordi fjernkøling netop er karakteriseret ved forsyning med koldt vand fra en central produktion til den enkelte køleforbruger gennem et ledningsnet, er det nærliggende at udvide kommunalfuldmagtens regler om forsyningsvirksomhed til en ny aktivitet som fjernkøling.

Kommuner har desuden adgang til at sælge den periodiske overskudskapacitet, der fremkommer ved driften af de kommunale værker. Overskudskapacitet skal som udgangspunkt sælges til markedspris.

Overskudskapaciteten må imidlertid ikke være dimensioneret med det formål at varetage ikke kommunale opgaver, og overskudskapaciteten må ikke kunne afskaffes af hensyn til løsningen af den lovlige kommunale opgave, som overskudskapaciteten udspringer af.

Derudover kan kommunen foretage begrænsede investeringer for at sikre en økonomisk forsvarlig udnyttelse af overskudskapaciteten.

Hvis de kommunale varmegærker producerer fjernkøling ved at udnytte en eksisterende periodisk overskudskapacitet på varmegærket og alene afholder begrænsede anlægsinvesteringer til den nye aktivitet, er det ligeledes nærliggende at anse fjernkøling for en lovlig kommunal aktivitet efter kommunalfuldmagtsreglerne om salg af overskudskapacitet.

Elforsyningsloven og Lex Nesa

Kraftvarmegærker, herunder affaldsforbrændingsanlæg med en effekt på over 25 MW er ligeledes reguleret af elforsyningslovens regler.

For de kommunaltejede værker kan det derfor overvejes, om de tillige vil være omfattet af elforsyningslovens bestemmelse om sideordnet virksomhed. Denne bestemmelse giver kommuner, der varetager produktion, transport, handel eller levering af el, adgang til at udøve aktiviteter, der har tilknytning til elforsyningen.

Det er ikke afklaret i lovgivning eller praksis, om de kommunaltejede kraftvarmegærkers sideordnede aktiviteter skal bedømmes efter elforsyningsloven eller varmegæringsloven, og der er ikke taget højde for dette i udkastet til den nye bekendtgørelse om sideordnet virksomhed efter elforsyningsloven.

Da fjernkølingsaktiviteten under alle omstændigheder har nærmest tilknytning til varmeproduktionen på et sådant værk, taler det for at vurdere fjernkølingsaktiviteten med udgangspunkt i varmegæringslovens anvendelsesområde.

Selv om de kommunale kraftvarmegærkers fjernkølingsaktiviteter skal bedømmes efter varmegæringslovens regler om sideordnet virksomhed, skal disse værker dog iagttage bestemmelsen i elforsyningslovens § 37 (Lex Nesa).

Denne bestemmelse indebærer, at kommunale virksomheder, der indgår i et koncernforhold med en elforsyningsvirksomhed, ikke må begynde på væsentlige nye aktiviteter uden for el-, varme- eller naturgasforsyningsloven uden Energistyrelsens tilladelse. Da det ikke i lovgivning eller praksis er afklaret, om fjernkøling kan anses for en aktivitet omfattet af varmegæringsloven, anbefales det at indhente Energistyrelsens tilladelse.

Tilsvarende gælder efter varmegæringslovens § 23e, hvor fjernkølingsaktiviteterne påbegyndes i virksomheder i koncernforhold med et kommunaltejet varmetransmissions- eller distributionsanlæg.

Afslutning

Der er ikke i lovgivningen eller trykt praksis taget stilling til, om fjernkøling kan anses for omfattet af varmegæringsloven, eller om fjernkøling er en lovlig kommunal opgave.

Da fjernkøling er en samfundsøkonomisk og miljømæssig optimal løsning på et stigende kølebehov, og en række varmegærker overvejer at etablere fjernkølingsaktiviteter, er der behov for en stillingtagen i lovgivning eller praksis til varmegærkernes adgang til at varetage fjernkøling.

phe@bechbruun.com